

DIANA GABALDOŇOVÁ
OUTLANDER

- 3 -
MOREPLAVEC

ZELENÝ
KOCŮR

DIANA GABALDONOVÁ
OUTLANDER

- 3 -
MOREPLAVEC

Diana Gabaldonová

MOREPLAVEC

Z anglického originálu Diana Gabaldon: *Voyager* (Anchor Canada, a division of Random House of Canada Limited, 2002) preložila Zuzana Filadelfi

Zodpovedná a jazyková redaktorka Lujza Bakošová

Translation © 2018 by Zuzana Filadelfi

Copyright VOYAGER © 1994 by Diana Gabaldon
Slovak edition © 2018 by Vydavateľstvo Zelený Kocúr s. r. o.
www.zelenykocur.sk

Grafická úprava: Design Amorandi

The *Outlander* television series is copyrighted by Sony Pictures Television Inc. All rights reserved.

Copyright © 1994 napísala Diana Gabaldonová Anchor Canada
paperback edition 2002

Všetky práva vyhradené. Nijaká časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať alebo ukladať vo vyhľadávacom systéme ani byť prenášaná v akejkoľvek forme či akýmkoľvek spôsobom elektronicke, mechanicky, kopírovaním, nahrávaním alebo iným spôsobom rozširovaná bez predchádzajúceho výslovného písomného súhlasu vydavateľa. Za porušenie autorského práva sa pokladá aj fotokopírovanie alebo iné reprografické kopírovanie licencie Kanadskej agentúry pre vydanie autorských práv.

Anchor Canada a tiráž sú ochrannými známkami.

ISBN 978-80-89761-43-2
EAN: 9788089761432

*Mojim deťom
Laura Juliet,
Samuel Gordon
a Jennifer Rose,
ktoré sú srdcom, krvou a kosťou tohto príbehu.*

Podakovanie

Autorkino najhlbšie poďakovanie patrí:

Jackie Cantorovej, ako vždy, si jedinečná a úžasná editorka, ktorá si myslí, že je úplne v poriadku, ak je kniha dlhá presne tak, ako je aj dobrá. Môjmu manželovi Dougovi Watknisovi pre jeho literárne postrehy, jeho poznámky po okrajoch (ako napríklad: zase bradavky?) a za vtipy, o ktorých tvrdí, že som mu ich ukradla, aby som ich vložila do úst Jamieho Frasera; mojej staršej dcére Laure, ktorá zas hovorí, že: „Ak opäť prídeš do mojej triedy rozprávať o knihách, prosím ťa, hovor len o písaní kníh a vynechaj tú časť o veľrybích penisoch, dobre?“, môjmu synovi Samuelovi, ktorý podíde k akémukoľvek cudzincovi v parku a opýta sa: „Čítali ste knihy mojej mamy?“, mojej mladšej dcére Jenny, ktorá hovorí: „Mami, prečo bežne nenosiš mejkap ako na obálkach tvojich kníh?“, vedkyňi Margaret J. Campbellovej, anglickému básnikovi Barry Fogdenovi a psovi Pindens Cinola Oleroso Loventon Greenpeace Ludovicovi, ktorí mi veľkodušne dovolili použiť ich ako základ prehnanej predstavivosti (pán Fogden ma požiadal, aby som podotkla, že jeho pes Ludo sa v skutočnosti nikdy nepokúšal súložiť s nijakou nohou, či už drevenou, alebo živou, avšak rozumie konceptu slobody umeleckého prejavu); Perry Knowltonovi, ktorý je nielen vynikajúcim literárnym agentom, ale aj studnicou poznania o lodných uzloch, hlavných plachtách a ostatných námorníckych záležitostiach, ako aj o krásach francúzskej gramatiky a správneho spôsobu, ako vypitvať jeleňa; Robertovi Rifflemu, známemu odborníkovi v tom, kde aká rastlina rastie a ako vyzerá, kým rastie; Kathryn (ktorej priezvisko bolo buď Boylová, alebo Fryová, jediné, čo som si zapamätala, bolo, že to má niečo spoločné s varením) za užitočné rady o tropických chorobách, najmä za farbistý opis zvykov červa vlasovca očného, známeho ako Loa loa; Michaele Lee Westovej za detailné opisy Jamajky, miestneho dialektu a folklórnych anekdot; Dr. Mahlonovi Westovi za rady o týfusovej horúčke; Williamovi Crossovi, Paulovi Blockovi (a Paulovmu otcovi) a Christine Wuovej (a Christininým rodičom) za neoceniteľnú pomoc s čínskou slovnou zásobou, históriou a kultúrnymi postojmi; môjmu svokrovi Maxovi Watkinsovi, ktorý mi poskytol užitočné rady vzhľade a zvykoch koní, ktoré zahŕňali i to, akým

spôsobom čelia fúkajúcemu vetru; Peggy Lynchovej za to, že chcela vedieť, čo by Jamie povedal, keby uvidel fotku svojej dcéry v bikinách; Lizy Buchanovej za to, že mi porozprávala príbeh o predkovi jej manžela, ktorý unikal z Cul-lodenu; Dr. Garymu Hoffovi za podrobnosti z medicíny; Fay Zacharyovej za obed a kritické poznámky, Sue Smileyovej za pozorné čítanie a za to, že sa zmienila o prísaha krvou; Davidovi Pijawkovi za materiály o Jamajke a za jeho najpoetickejší opis toho, ako vonia vzduch po búrke v Karibiku; Iainovi MacKinnon Taylorovi a jeho bratovi Hamishovi Taylorovi za ich nesmierne nápomocné návrhy a opravy hláskovania a použitia gaelčiny; a samozrejme, rôznym členom fóra CompuServe Literary Forum, najmä Janet McCon-naughovej, Marte Brenglovej, Akua Lezli Hopovej, Johnovi L. Myersovi, Johnovi E. Simpsonovi, ml., Sheryl Smithovej, ml., Normanovi Shimmelovi, Waterovi Hawnovi, Karen Pershingovej, Margaret Ballovej, Paulovi Soly-novi, Diane Engelovej, Davidovi Chaifetzovi a mnohým ďalším za záujem, užitočnú diskusiu a smiech na tých správnych miestach.

Prológ

Keď som bola dieťaťom, nikdy som nechcela vstúpiť do mláky. Niežeby som sa bála potopených červíkov alebo mokrych pančúch. Bola som poriadne ufúlané dieťa a blabosklonne som nedbala na špinu akéhokoľvek druhu.

Bolo to preto, lebo som sa nemohla prinútiť uveriť, že tá dokonalá hladká plocha nie je ničím iným, len tenkou vrstvou vody na pevnej zemi. Verila som, že je bránou do bezodného priestoru. Keď som niekedy videla, ako sa hladina mierne sčerila, pomyslela som si, že tá mláka je neskutočne hlboká, priepastné more, v ktorom ležia schované obrovské tvory s lenivo stočenými chápادلami, lesklými šupinami a ostrými tesákmi, ktoré sa tajomne vznášajú v nedozerných hĺbkach.

A keď som zrazu zazrela svoj odraz a uvidela na beztvarej modrej hladine svoju vlastnú oválnu tvár a strapaté vlasy, napadlo mi, že tá mláka je vstupnou bránou do iného sveta. Ak by som do nej vkročila, okamžite by som sa prepadla a padala a padala do modrého vesmíru.

Cez mláku som sa odvážila prejsť iba vtedy, keď za súmraku vyšli prvé večerné hviezdy. Keď som sa pozrela do vody a zbadala tam pripichnutú jednu žiarivú hviezdíčku, nebojácne som skočila dnu – ak by som spadla do mláky a do vesmíru, zachytila by som sa o hviezdu, okolo ktorej by som letela, a zachránila sa.

Keď vidím na ceste mláku, dokonca i dnes, moja myseľ na chvíľu zastane – hoci nohy nie – potom ňou prebehnem a v myslí sa mi ožýva len dávno zabudnutá spomienka.

Čo ak by som tentoraz spadla?

PRVÁ ČASŤ

Bitka a lásky mužov

1

Krkavčia hostina

*Mnohí horalskí bojovníci,
mnohí udatní muži v boji padli.
Samotnú smrť predrabo kúpili,
a všetko len pre kráľa a slobodu Škótska.*

– „Nevrátíš sa už nikdy späť?“

16. apríl 1746

Bol mŕtvy. Hoci mu bolestivo pulzovalo v nose, čo za týchto okolností pokladal za nesmierne čudné. Do rúk svojho Stvoriteľa vkladal značnú dôveru v porozumenie i zľutovanie, no napriek tomu v sebe zachovával zvyšok nejakej elementárnej viny, vďaka ktorej každý človek pociťuje istú možnosť, že sa po smrti ocitne v pekle. To, čo sa o pekle dopyčul, ho aj tak priviedlo k myšlienke, aké je nanajvyš nepravdepodobné, že by sa muky, ktoré si vsľúžili nešťastní obyvatelia pekla, zúžili len na bolesť nosa.

Na druhej strane, nemohlo to byť ani nebo, a to hneď z niekoľkých dôvodov. Po prvé, nezaslúžil si to. Po druhé, nevyzeralo to tak. A po tretie, pochyboval, že by medzi zásluhy požehnaných patrila zlomený nos.

Hoci o očistci vždy uvažoval ako o nejakom sivom mieste, slabé červenkasté svetlo, ktoré všetko obklopovalo, mu pripadalo primerané. V mysli sa mu trochu vyjasnilo a hoci pomaly, ale navracala sa mu schopnosť rozmýšľať. Nieкто, pomyslel si podráždene, by mal prísť a oznámiť mu jeho trest. Až keď bude trpieť dostatočne dlho na to, aby sa očistil, bude môcť vstúpiť do Kráľovstva nebeského. Nebol si ani istý, či čaká skôr na diabla alebo anjela. Nemal ani potuchy o tom, aké je osadenstvo očistca, jeho učiteľ v škole sa o tom nikdy nezmieňoval.

Kým čakal, začal zisťovať, aké ďalšie nutné muky by mal ešte vydržať. Po celom tele mal nespočetne veľa rezných rán a modrín, bol si celkom istý, že si opäť zlomil prstenník na pravej ruke – keďže mal meravý kĺb a prst strnulo vytrčal, bolo zložité ho kryť. Nič z toho však nebolo až také zlé. Čo ďalej?

Claire. Jej meno mu skrz-naskrz prebodlo srdce bolesťou, ktorá ho mučila väčšmi, než čokolke, čo muselo jeho telo až doteraz vydržať.

Vlastne, ak by ešte stále mal svoje skutočné telo, bol si istý, že by ho skrútilo v agónii. Keďže ju poslal späť cez kamenný kruh, vedel, že by to tak bolo. Duševné muky by mohli byť v očistci celkom bežné a očakával, že bolesť z odlúčenia by mohla byť jeho hlavným trestom – dostatočným, pomyslel si, aby odčinila všetko, čo kedy urobil: vraždu a zradu nevynímajúc.

Nevedel, či ľudia v očistci mali dovolené modliť sa, ale aj tak to skúsil. *Pane*, prosil, *ochráň ju. Ju i dieťaťko*. Bol si istý, že sa dokázala dostať ku kruhu; bola tehotná len dva mesiace, stále ľahká a vrtká – a najtvrdohlavejšia a najodhodlanejšia žena, akú kedy stretol. Ale či zvládla nebezpečnú cestu do doby, z ktorej prišla – prekĺznuť cez záhadné vrstvy minulosti a prítomnosti, bezmocná v zovretí skaly –, to sa už nikdy nedozvie, a jediná myšlienka na to mu stačila, aby zabudol i na pulzovanie v nose.

Vrátil sa k prerušenej revízii svojich telesných bolestí a príliš ho zaskočilo zistenie, že mu asi chýba ľavá noha. Prestal ju cítiť už pri boku, pri bedrovom kĺbe pociťoval len akési pichanie a bodanie. Podľa všetkého mu ju včas vrátia, aspoň vtedy, keď vojde do Kráľovstva nebeského alebo v súdny deň. Koniec koncov, švagrovi Ianovi sa na jeho drevenom kýpti, ktorý mu nahrádza amputovanú nohu, vodí celkom dobre.

Aj tak bola jeho samolúboosť ťažko skúšaná. Ahá, v tom to musí byť; jeho trest bude vykúpenie z hriechu pýchy. V duchu zaťal zuby, odhodlaný statočne akceptovať čokoľvek mu príde do cesty, a prejaviť toľko pokory, koľko by len mohol zvládnuť. Aj tak si nemohol pomôcť a skusmo vystrel ruku (teda niečo, čo predtým používal ako ruku) smerom nadol, aby zistil, kde sa mu končí končatina.

Rukou strčil do niečoho tuhého a prsty sa mu zamotali do vlhkých, spletených vlasov. Okamžite sa posadil a s istou námahou prelomil vrstvu zasnutej krvi, ktorá mu zalepila očné viečka. Pamäť sa mu vrátila a nahlas zastonal. Mýlil sa. Toto bolo peklo. No, nanešťastie, James Fraser predsa len nebol mŕtvy.

Krížom cez jeho telo ležalo telo muža. Jeho mŕtvoľná váha mu prignaviavla ľavú nohu, čo vysvetľovalo, že si ju necítil. Hlavu – ťažkú ako guľa vystrelená z kanóna, mal pritlačenú tvárou k bruchu. Vlhké zlepené vlasy mal rozhádzané po mokrej ľanovej košeli. V náhlej panike sa trhol nahor; hlava sa prekotúľala nabok do jeho lona a spomedzi prameňov vlasov naňho slepo hľadelo poloootvorené oko.

Bol to Jack Randall. Jeho mäkký červený kapitánsky kabátec zvlhol, takže vyzeral skoro čierny. Jamie sa pomrvil, aby sa pokúsil striasť zo seba telo, ale

prekvapivo zistil, že je zoslabnutý; ruka mu chabo klesla na Randallovo plece, a keď sa pokúšal podprieť na druhej ruke, jeho lakteť sa náhle ohol. Zrazu ležal na chrbte a hľadel na sivastú oblohu, z ktorej padal dážď so snehom a hlava sa mu točila závratom. S každým nádychom a výdychom sa mu na bruchu odporne hýbala hlava Jacka Randalla.

Pritlačil dlane o močaristú pôdu. Medzi prstami sa mu zdvihla studená voda a zamočila mu vzadu košeľu. Skrútilo ho do strany. Medzi nimi uviazol istý pocit tepla, takže keď z neho ochabnuté mŕtve telo pomaly skĺzlo, ľadový dážď zasiahol jeho odhalené telo, akoby ho trafil výstrel, a prudko ním zatriasol náhly chlad.

Kým sa mrvil na zemi a bojoval so skrčenými, zablatenými záhybmi plédu, cez ostrý aprílový vietor nad sebou začul zvuky, vzdialené výkriky, stonanie a kvílenie ako nárek duchov vo vetre. A nad tým všetkým chrapľavý škrek krkavcov. Ako sa zdalo, tucty krkavcov.

Matne si pomyslel, že je to zvláštne. Vtáky v takejto búrke nedokážu lietať. Posledným šklbnutím spod seba uvoľnil pléd a prehodil si ho na telo. Keď sa natiahol, aby si prikryl nohy, zbadal, že kilt a ľavá noha sú presiaknuté krvou. Pohľad na to ho nerozrušil; pripadalo mu to len neurčito zaujímavé – tma-vočervené škvrny v kontraste so šedo zelenými rastlinami slatinou okolo neho. Ozveny bitky mu zanikli v ušiach a on zanechal cullodenské pole škriekaniu krkavcov.

Prebral sa na zvuk svojho mena.

„Fraser! Jamie Fraser! Si tu?“

Nie, pomyslel si omámene. Nie som. Kdekoľvek sa nachádzal, kým bol v bezvedomí, bolo to lepšie miesto ako toto. Ležal v plytkej priehlbine naplnenej vodou. Dážď so snehom ustal, ale vietor stále dul; kvíľil nad slatinou, prebodával a mrazil. Obloha takmer sčernela; teda už musel byť neskoro večer.

„Videl som ho ísť ta dole, ako vravím. Neďaleko veľkého trsu útesovca.“ Hlas v diaľke v hádke s niekým zanikal.

Pri uchu začul šuchot, a keď otočil hlavu, zbadal krkavca. Stál na tráve len niekoľko centimetrov od neho, vietor mu strapatil čierne perie, premeriaval si ho koráľkovo lesklými očami. Rozhodol sa, že preňho nepredstavuje žiadnu hrozbu, s ľahkosťou otočil krkom a zaťal svoj hrubý ostrý zobák do oka Jacka Randalla.

Jamiem s výkrikom odporu trhlo a krkavca, ktorý škriekal na poplach, vyľakaným pohybom odohnal.

„Aha! Tamto!“

Začul čvachtanie na premočenej zemi, zazrel pred sebou tvár a na svojom pleci uvítal dotyk ruky.

„Žije! MacDonald, pod' sem! Hybaj mi sem pomôcť; neprejde po vlastných.“ Boli štyria a s námahou ho postavili, ramená si bezmocne prehodil na plecía Ewana Camerona a Iaina MacKinnona.

Chcel im povedať, aby ho tam nechali; keď sa prebral, opäť mu napadol jeho pôvodný zámer umrieť. Ale nemohol odolať ich príjemnej spoločnosti. Odpočinok mu do zranenej nohy vrátil cit a pochopil vážnosť svojho zranenia. Aj tak v každom prípade zomrie; vďaka Bohu, že pri tom nemusí byť sám, v tme.

„Vodu?“ Okraj pohárika mu pritlačili o peru a zdvihol sa, aby sa dostatočne napil; opatrne, aby nevyliat. Nejaká ruka mu chytila čelo a bez slova sa odtiahla.

Horel; keď privrel oči, cítil za viečkami plamene. Pery ma popraskané a boľavé z horúčky, ale bolo to lepšie, ako keď sa ho chvíľami zmocňovala studená triaška. Keď bol rozhorúčený, aspoň ležal pokojne; triaška prebudila v jeho nohe spiacich démonov.

Murtagh. Keď pomyslel na svojho krstného otca, mal zlý pocit, ale nespomínal si na nič konkrétne. Murtagh bol mŕtvy, vedel, že to tak muselo byť, ale nevedel prečo, ani ako to vedel. Väčšia časť horalskej armády bola pobitá, povraždená na slatine – aspoň toľko vyrozumel z rozhovoru mužov v dome, ale sám si nespomínal na nič.

Aj predtým už bojoval v armáde a vedel, že takáto strata pamäti nie je u vojakov výnimočná; videl to už mnohokrát, hoci jemu sa to ešte neprihodilo. Vedel, že spomienky sa vrátia, a dúfal, že dotedy bude dávno mŕtvy. Pri tej myšlienke ho striaslo a ten pohyb mu spôsobil výbuch spaľujúcej bolesti v nohe, až zastonal.

„V poriadku, Jamie?“ Vedľa neho sa na lakti zdvihol Ewan, jeho prestrašená tvár vo svetle úsvitu zbledla. Okolo hlavy mal obmotaný zakrvavený obväz a na golieri mal hrdzavú špinu z rany na temene, ktorú zanechal škrabanec z guľky.

„Hej, som.“ Natiahol ruku a s vďačnosťou sa dotkol Ewanovho ramena. Ewan ju potľapkal a opäť si ľahol.

Vtáky sa vrátili. Čierne ako samotná noc, s tmou odleteli niekam hniezdiť, ale s úsvitom boli späť – vtáky vojny, krkavce prišli hodovať na telách padlých. Pomyslel si, že to mohli byť aj jeho oči, ktoré by tie kruté zobáky vylúpli. Pod viečkami cítil tvar svojich očných buliev, okrúhle a žeravé, chutné kúsky žele nepokojne krúžili tam a sem, neúspešne hľadali zabudnutie, kým vychádzajúce slnko zmenilo jeho viečka na tmavé a krvavočervené.

Štyria muži sa zišli pri jedinom okne farmárskeho domu a potichu sa zhovárali.

„Skúsiť utiecť?“ povedal jeden a kývol smerom von. „Kristepane, človeče, my, čo sme najmenej zranení, sa ledva potácame – a minimálne šiesti nemôžu chodiť vôbec.“

„Ak môžete, utečte,“ povedal muž na podlahe. Trpko pozrel na svoju nohu zabalenú v pozostatkoch dotrhaného kiltu. „Pre nás určite neváhajte.“

Duncan MacDonald sa otočil od okna, na tvári mu stvrdol úsmev a potriasol hlavou. Svetlo z okna zatienilo drsnosť jeho tváre a prehĺbilo vrásky od únavy.

„Nie, budeme vyčkávať,“ povedal. „Už len pre to, že Angličania sa držia zeme ako kliešte, z okna vidieť, ako sa zbiehajú. Nikto by sa z Drumossie nedostal živý.“

„Dokonca ani tí, ktorí včera ušli z poľa, ďaleko nezájdu,“ potichu sa do debaty vložil MacKinnon. „Nepočuli ste, ako anglické jednotky v noci rýchlo maširovali? Čo myslíte, že by bolo pre nich ťažké prenasledovať našu bezduchú chásku?“

Nikto neodpovedal, všetci vedeli, aká by bola odpoveď. Mnohí z horalov, zoslabnutí zimou, únavou a hladom, neboli schopní stáť na poli ani pred bitkou.

Jamie otočil tvár k stene, modlil sa a dúfal, že jeho muži vyrazili dostatočne včas. Lallybroch bolo osamotené miesto; ak sa dostali dosť ďaleko od Cullo-denu, bolo nepravdepodobné, že ich chytili. A Claire mu povedala, že Cumberlandovi muži pustošili Vysočinu, zašli prídaleko v ich hlade po pomste.

Tentoraz myšlienka na ňu spôsobila len vlnu strašnej túžby. Bože, keby bola pri mne, keby na mňa položila svoje ruky, keby obviazala moje rany a pritúlila si moju hlavu do lona. Ale bola preč – vzdialená dvesto rokov od neho – a vďaka Bohu, že to tak bolo! Spoza zavretých viečok mu vytryskli slzy a bolestivo sa pretočil na bok, aby ich pred ostatnými skryl.

Pane, daj, aby bola v bezpečí, modlil sa. Ona i dieťaťko.

Blížilo sa poludnie a vo vzduchu sa náhle objavil smrad spáleniny, zavial cez nezasklené okno dovnútra. Bol hustejší ako dym pušného prachu, prenikavý, so zápachom, ktorý slabo, ale hrôzostrašne pripomínal vôňu spečeného mäsa.

„Spalujú mŕtvych,“ povedal MacDonald. Po celý čas, čo boli v chatrči, sa sotva pohol z miesta pri okne. Vyzeral ako samotný smrťhlav, vlasy mal uhlovo čierne a schlpené blatom, začesané z tváre, v ktorej sa črtala každá kosť.

Tu a tam zaznelo na slatine slabé, nejasné prasknutie. Výstrely. Guľky z milosti, ktoré vystrelili anglickí dôstojníci so zmyslom pre súcit predtým, ako do tartanu odetého chudáka vyložili na hranicu spolu s inými šťastnejšími spolubojovníkmi. Keď Jamie zdvihol zrak, Duncan MacDonald stále sedel pri okne, ale oči mal privreté.

Vedľa neho sa prežehnal Ewan Cameron. „Keby aj nám bola daná toľká milosť,“ zašepkal.

Aj bola. Práve minulo pravé poludnie druhého dňa, keď sa napokon priblížili k domu kroky nôh v čizmách a dvere na kožených pántoch sa potichu otvorili.

„Kriste!“ zadnel výkrik pri pohľade do farmárskeho domu. Prievan z dverí rozčeril páchnuci vzduch nesúci sa ponad zašpinené, znečistené, krvou postriekané telá, ktoré ležali alebo sedeli schúlené na hlinenej podlahe.

Neexistovala žiadna možnosť akéhokoľvek ozbrojeného odporu; nezáležalo na tom a ani nebol dôvod. Skrátka, jakobiti sedeli a čakali na tohto hosťa.

Bol to major v novej, vyvoňanej, nedokrčenej uniforme a s vyleštenými čizmami. Keď po chvíľke zaváhania preskúmal obyvateľov, vstúpil dovnútra a v závese za ním jeho pobočník.

„Som lord Melton,“ povedal, poobzeral sa dookola, akoby hľadal nejakého vodcu tejto skupiny, ktorému by mohol čo najnáležitejšie adresovať svoje pripomienky.

Duncan MacDonald si ho prezrel sebe vlastným pohľadom, pomaly sa postavil a naklonil hlavu. „Duncan MacDonald z Glen Richie,“ povedal. „A ostatní,“ mávol rukou, „bývalí príslušníci armády jeho veličenstva, kráľa Jakuba.“

„To som predpokladal,“ sucho odvetil Angličan. Bol mladý, niečo okolo tridsiatky, ale niesol sa s ostrieľanou istotou vojaka. Zámerne sa poobzeral z muža, potom natiahol ruku do kabáta a vytiahol poskladaný list papiera.

„Mám tu rozkaz jeho milosti, vojvodu z Cumberlandu,“ povedal, „ktorým ma splnomocnil okamžite vykonať popravu každého, kto sa zapojil do práve skončenej rebélie vlastizradcov.“ Znovu sa rozhlíadal po chatrči. „Nachádza sa tu niekto, kto prehlasuje, že sa nedopustil vlastizrady?“

Škóti sa so slabučkým výdychom zasmiali. Nevinní? S čiernym čmudom bitky na tvárach? Tu, na samom okraji poľa, kde utrpeli porážku?

„Nie, môj pane,“ povedal MacDonald so zdržanlivým úsmevom na perách. „Všetci sme zradcovia. Môžete nás teda obesiť?“

Meltonova tvár sa skrivila v nepatrnej grimase znechutenia, potom sa opäť vyrovnala do bezcitnosti. Bol to útlý muž s krehkými kosťami, ale napriek tomu disponoval poriadnou dávkou autority.

„Budete zastrelení,“ povedal. „Máte hodinu na to, aby ste sa pripravili.“ Zaváhal, vrhol pohľadom po poručíkovi, akoby pred svojím podriadeným nechcel vyzeráť príliš štedro, avšak pokračoval. „Ak by si niekto z vás žiadal písacie potreby – napríklad na napísanie listu – môj pisár ho navštívi.“ Krátko pokýval hlavou smerom k MacDonaldovi, otočil sa na podpätku a odišiel.

Bola to pochmúrna hodina. Niekoľkí muži využili ponuku pera a atramentu a tvrdohlavo písali, papier opierali o šikmý, drevený komín, pretože neboli iný vhodný povrch, na ktorom by sa dalo písať. Iní sa zas potichu modlili alebo sedeli a čakali.

MacDonald prosil o milosť pre Gilesa McMartina a Fredericka Murraya, argumentoval, že majú sotva sedemnást rokov a nemali by byť súdení rovnako ako starší muži. Táto žiadosť bola zamietnutá a chlapani sedeli vedľa seba, tváre na smrť biele, opierali sa o stenu a držali sa za ruky.

Jamie cítil bodavý súcit s nimi aj s ostatnými v tejto miestnosti – lojálni priatelia a udatní vojaci. Za seba pociťoval len úľavu. Nebolo sa čoho obávať, nedalo sa urobiť nič iné. Pre svojich mužov, pre svoju manželku, pre svoje nenarodené dieťa spravil, čo mohol. Teraz už len túžil, aby ho tohto telesného utrpenia zbavili, a on vďačne prijme pokoj.

Skôr z formality ako pre to, že by pociťoval potrebu tak urobiť, zatvoril oči a začal sa kajať; vo francúzštine, ako mu to vždy najprv prišlo na rozum. *Mon Dieu, je regrette...* Tentoraz tak neurobil, bolo príliš neskoro, aby cítil akúkoľvek ľútosť.

Uvažoval, či nájde okamžite Claire, keď umrie. Alebo možno skôr čakal, že bude odsúdený k odlúčeniu na istý čas. V každom prípade, opäť ju uvidí. Primkol sa k tomuto presvedčeniu väčšmi ako k doktrínam cirkvi. Boh mu ju dal; On mu ju i vráti.

Zabudol na modlitbu a namiesto toho si začal v mysli predstavovať jej tvár, krivku jej líc a spánkov, široké plavé obočie, ktoré ho nabádalo k bozku práve tam, na tom malom mäkkom bode medzi obočím presne nad nosom, vsadenom medzi jasnými jantárovými očami. Sústredil sa na tvar jej pier, starostlivo si predstavoval plné, sladké krivky a chuť, dotyk a radosť z nich. Zvuky modlitieb, škripot pera a krátke zajakavé vzlyky Gilesa McMartina mu v ušiach celkom zatíchli.

Keď sa Melton vrátil, bolo neskoré popoludnie, tentoraz prišiel so šiestimi vojakmi v závese aj s poručíkom a úradníkom. Opäť sa pristavil vo dverách, ale MacDonald sa postavil na nohy prv, než stihol prevravieť.

„Pôjdem prvý,“ povedal a pevným krokom prešiel cez chatrč. Keď zohol hlavu, aby prešiel dverami, lord Melton ho chytil za rukáv.

„Pane, mohli by ste udať svoje celé meno? Môj pisár ho zaznamená.“

MacDonald hodil pohľadom na pisára a v kútiku úst sa mu usídlil trpký úsmev.

„Zoznam trofejí? Tak teda dobre.“ Pokrčil plecami a vystrel sa v celej svojej výške. „Duncan William MacLeod MacDonald z Glen Richie.“ Zdvorilo sa uklonil lordovi Meltonovi. „K vašim službám – pane.“ Prešiel dverami a vzápätí neďaleko zaznel jedinký výstrel z pištole.

Chlapcom bolo povolené ísť spolu. Keď prechádzali cez dvere, ruky držali pevne zomknuté. Zvyšok vzali po jednom, každého sa spýtali na meno, ktoré mal pisár zaznamenať. Pisár sedel na stolčeku pri dverách, hlavu sklonenú nad papiere v lone, ani sa neobzrel na mužov, ktorí popri ňom prechádzali.

Keď prišiel rad na Ewana, Jamie sa pokúsil podoprieť na lakte a chytil priateľa za ruku tak silno, ako len mohol.

„Čoskoro sa zas uvidíme,“ zašepkal.

Ewanova ruka sa v jeho ruke roztriasla, ale Cameron sa len pousmial. Potom sa naklonil a pobožkal Jamieho na ústa, postavil sa a odišiel.

Ako posledných ponechali tých, ktorí nemohli kráčať.

„James Alexander Malcolm MacKenzie Fraser,“ povedal, vyslovoval pomaly, aby pisár všetko správne zapísal. „Náčelník z Broch Tuarach.“ Trpezlivo všetko vyhláskoval a potom pozrel na Meltona.

„Musím vás požiadať o láskavosť, môj pane, aby ste mi pomohli vstať.“

Melton mu neodpovedal, len hľadel priamo naňho, výraz nepreniknuteľného odporu sa zmenil na údiv zmiešaný s niečím ako vzrastajúcou hrôzou.

„Fraser?“ opýtal sa. „Z Broch Tuarach?“

„To som ja,“ trpezlivo odvetil Jamie. Ani trochu sa ten muž neponáhľal? Jedna vec je, ak vás odsúdia na odstrel, ale počúvať, ako neďaleko zabíjajú vašich priateľov, bolo čosi, s čím nepočítal, inak by si predtým upokojil nervy. Ruky sa mu triasli a s námahou sa snažil podopierať. Ani jeho črevá nespoupracovali s odovzdanosťou jeho vyšších schopností, skrúcali sa a príšerne mu v nich škvrkalo.

„Do pekla!“ zanaďoval Angličan. Sklonil sa a hľadel na Jamieho ležiaceho v tieni steny, potom sa otočil a pokynul poručíkovi.

„Pomôžte mi s ním na svetlo,“ prikázal. Ani náhodou ho nešetřili, a keď mu bolesť z nohy vrazila rovno do hlavy, Jamie zastonal. Na moment mu prišlo nevoľno, preto nezachytil, čo mu Melton hovoril.

„Ste ten jakobita, ktorého prezývali ‚Ryšavý Jamie?‘“ nedočkavo sa opýtal.

Jamiem pri tej prezývke prebleskol záchvev strachu; povedať im, že on je tým notoricky známym Ryšavým Jamiem, zaručene by ho neodstřelili. V re-